

OPERANDUM

OPEn-air laboRAtories for Nature baseD
solUtions to Manage environmental risks

Prof. Leena Finér,
Luonnonvarakeskus

ILMATIETEEN LAITOS
METEOROLOGISKA INSTITUTET
FINNISH METEOROLOGICAL INSTITUTE

OPERANDUM

OPERANDUM

OPEn-air laboRAtories for Nature baseD
solUtions to Manage environmental risks

- **Tavoitteena on vähentää ilmastonmuutoksesta aiheutuvia riskejä Euroopassa suunnittelemalla, kehittämällä, toteuttamalla ja havainnollistamalla luontopohjaisia ratkaisuja sekä vauhdittamalla niihin liittyviä kaupallistamisideoita.**
- **Koordinaattori: Silvana di Sabatino, Bolognan yliopisto, Italia**
Toteutus: 1.7.2018 – 30.6.2022 (4-vuotta) 12,8 M€

Luontolabrat - Luontopohjaiset ratkaisut

ILMATIETEEN LAITOS
METEOROLOGISKA INSTITUTET
FINNISH METEOROLOGICAL INSTITUTE

OPERANDUMin luontolabrojen sijainti

- **Puruvesi, Suomi**
- **Catterline, Skotlanti**
- **Dodderjoki, Dublin, Irlanti**
- **UNESCO biosfäärialue Elbejoen laakso, Saksa**
- **Vögelsberg, Alpit, Itävalta**
- **Pojoen laakso, Italia**
- **Spercheiosjoen laakso, Kreikka**

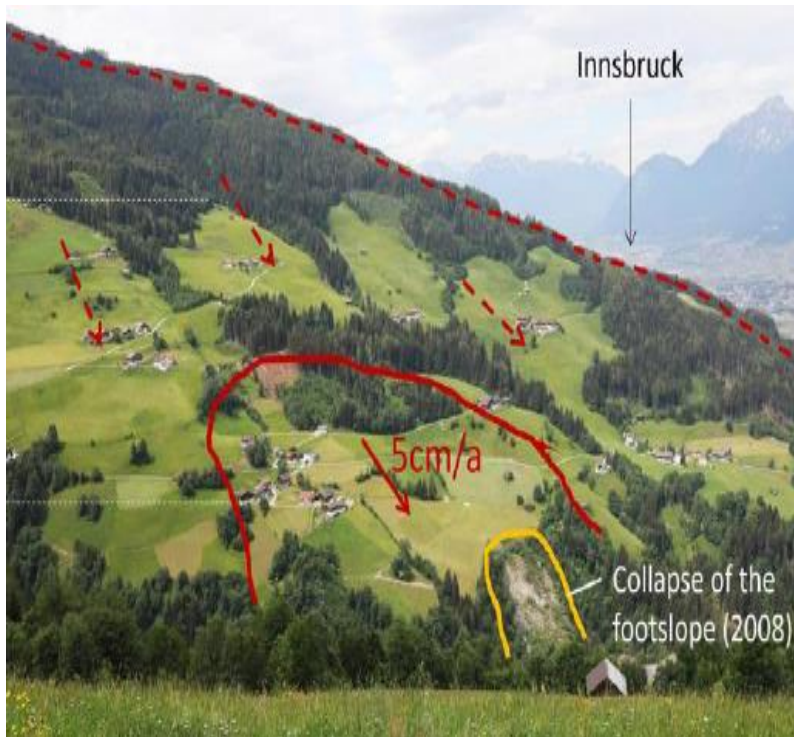
Ilmaston muutoksen aiheuttamat riskit:

Riski	Suomi	UK	Irlanti	Saksa	Itävalta	Italia	Kreikka
Tulvat	X	X	X	X		X	X
Hyökyaallot		X				X	
Kuivuus	X			X		X	X
Kiintoaine- ja ravinnekuormitus	X						
Eroosio ja maanvyörymät		X			X		

Mitä ovat ilmaston muutoksesta aiheutuvat riskit:

Eroosio ja maanvyörymät

Itävalta,
Vögelsberg, Kuva
Thomas Zieher

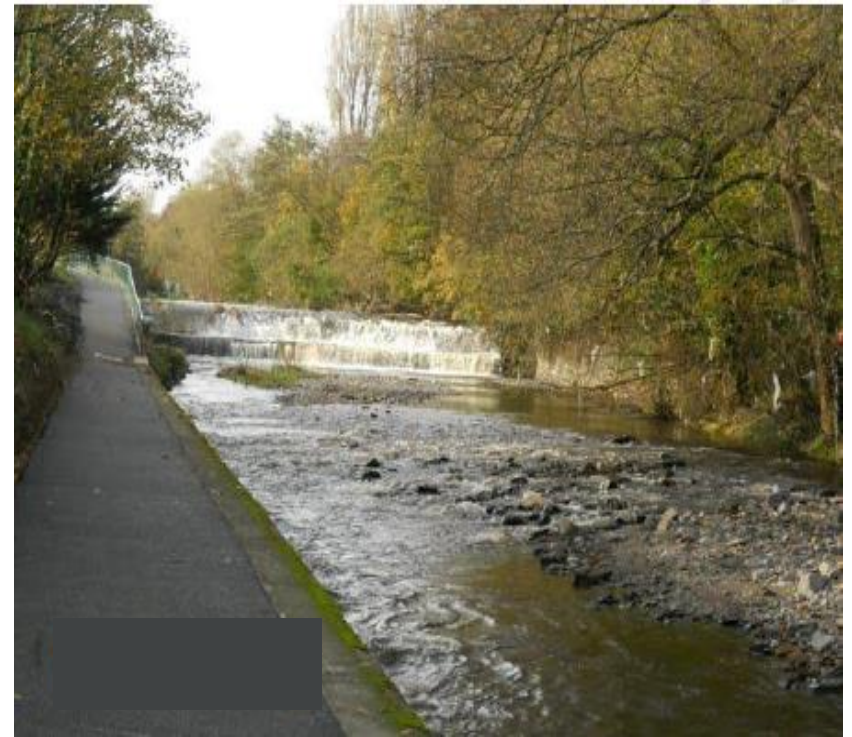
Catterline Bay, UK. Kuva: Alejandro
Ollauri

Tulvat:

Elbejoki, Saksa

Dodderjoki, Dublin,
Irlanti

Tulvat ja kuivuus

Pojoen
laakso, Italia

Spercheiosjoen laakso,
Kreikka. Kuva: Pepy
Panga

ILMATIETEEN LAITOS
METEOROLOGISKA INSTITUTET
FINNISH METEOROLOGICAL INSTITUTE

7

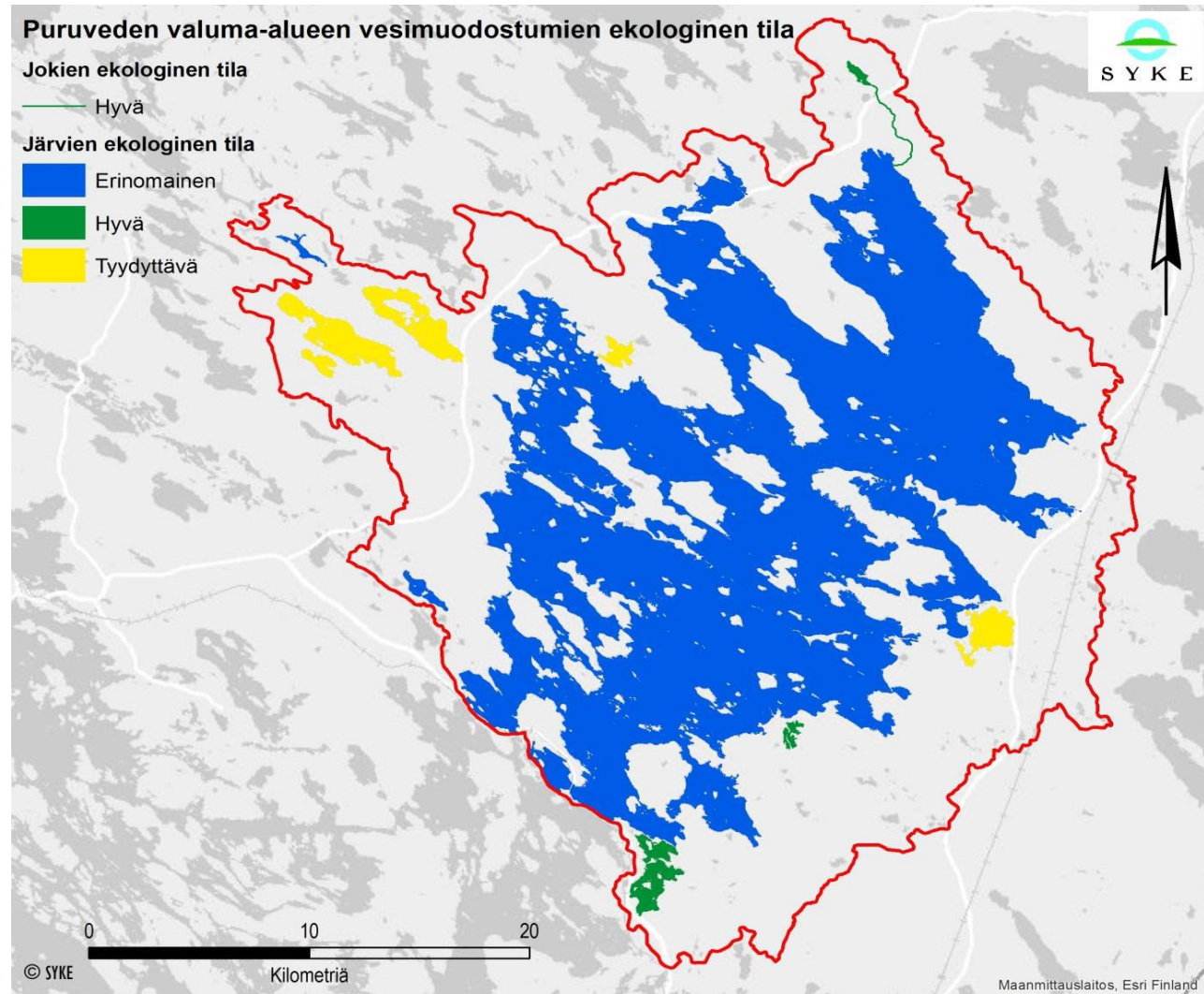
26.7.2019

© Natural Resources Institute Finland

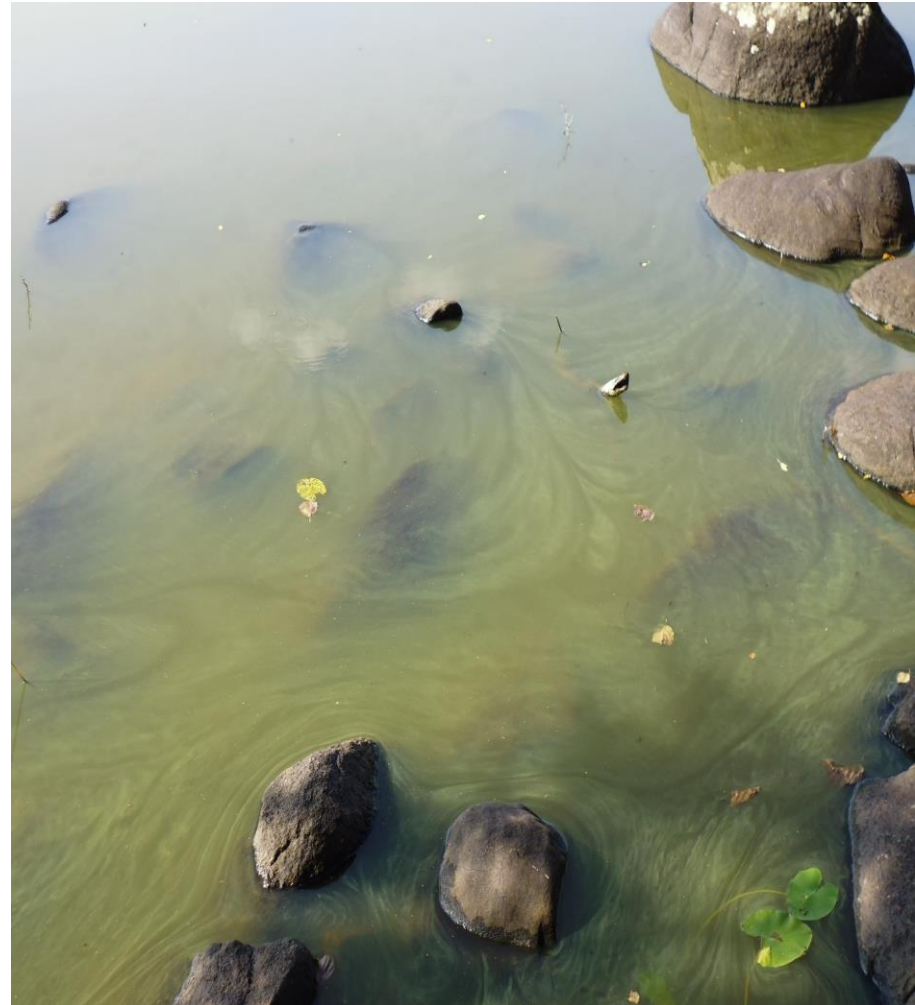
Puruvesi luontolabra:

Ongelmana ravinne- ja kiintoainekuormitus, josta seuraa rehevöitymistä, leväkukintoja jne.

Kuonanjoen valuma-alue:

- Pitkäkestoisen negatiivisen kehityksen johdosta yleistila on yksi huonoimmista koko Puruveden alueella.
- Rehevöityminen ja erityisesti liettyminen on edennyt niin pitkälle, että vesiekosysteemin toiminta ei enää pysty palautumaan sietokyvyn normaaleihin rajoihin ilman kunnostustoimenpiteitä ja ulkoisen kuormituksen pidättämistä.

Sinilevää Kuonanjärvellä 29.8.2018

Reijo Jantunen

Mahdollisuuksia parantaa vesien tilaa:

OPERANDUM

OPEn-air laboRAtories for Nature baseD
solUtions to Manage environmental risks

- **Vesistöissä tehtävät toimet:**
 - Hoitokalastus
 - Vesikasvillisuuden niitto
- **Valuma-alueelta vesistöön tulevan kuormituksen vähentäminen**
 - Metsien käsittely
 - Vesiensuojelurakenteet
- **Yhteistyö:**
 - Pro Puruvesi ry, muut yhdistykset, alueen maanomistajat, asukkaat ja lomalaiset jne
 - Viranomaiset: Ely-keskukset, Suomen metsäkeskus
 - Tutkimus- ja kehityshankkeet: OPERANDUM, Freshabit Life IP- hanke, Vesiloikka EAKR-hanke

ILMATIETEEN LAITOS
METEOROLOGISKA INSTITUTET
FINNISH METEOROLOGICAL INSTITUTE

26.7.2019

© Natural Resources Institute Finland

Luke
NATURAL RESOURCES
INSTITUTE FINLAND

Kuonanjoen valuma-alue 7300 ha

- Vesialuetta 1750
- Pelto 350
- Metsää 5230 ha

- josta suota 30 % 1500 ha
- josta ojitettu 80 % 1200 ha

Kartta: Seppo Ollikainen

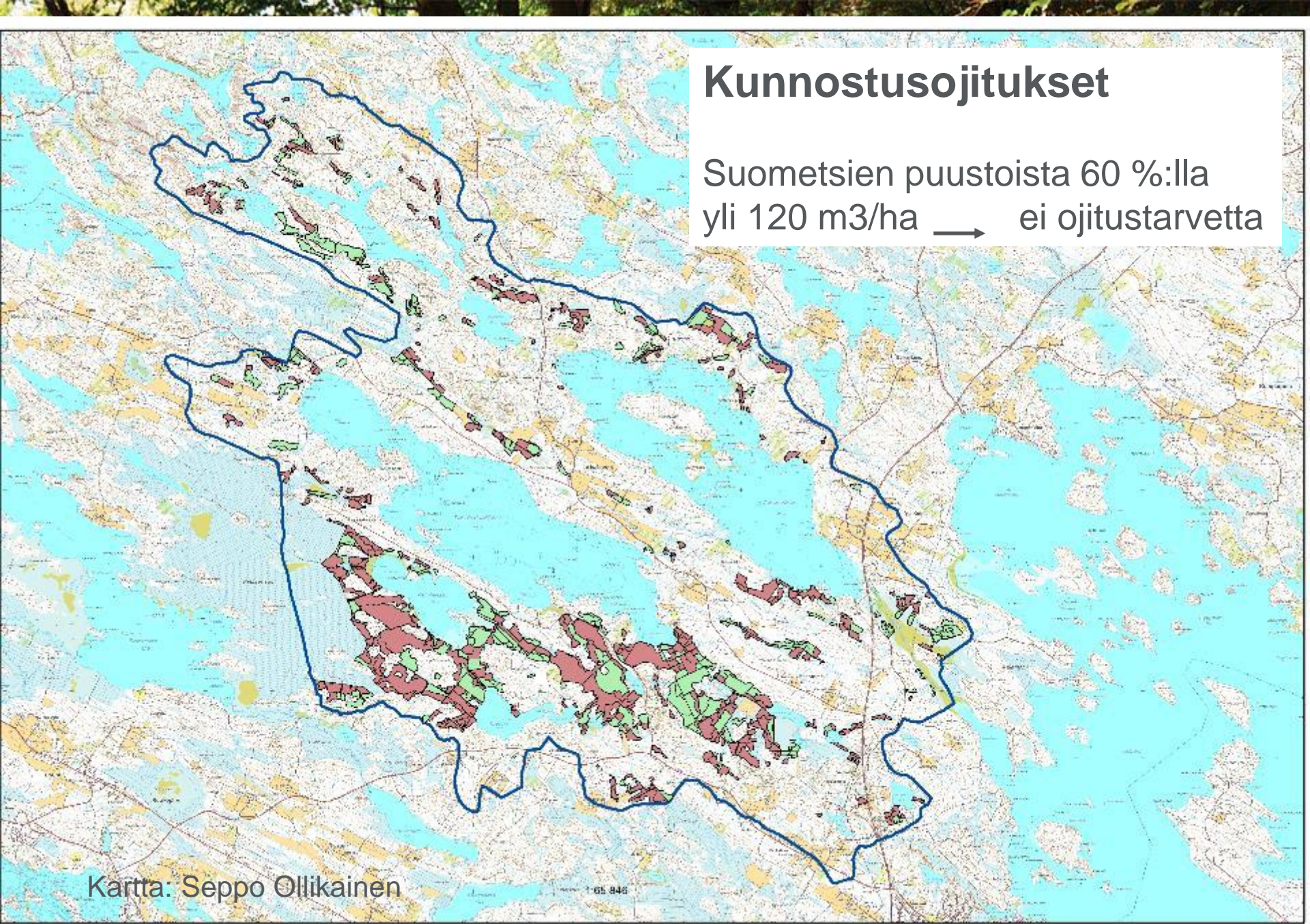
Rantametsien käsittely

- Rantaviivaa noin 100 km
- Rantavyöhykettä 20% pinta-alasta
- Avohakkuuesityksiä 130 ha

Kartta: Seppo Ollikainen

Kunnostusojitukset

Suometsien puustoista 60 %:lla
yli 120 m³/ha → ei ojitustarvetta

Kartta: Seppo Ollikainen

Suometsien uudistaminen

- Uudistuskypsiä 12 %
- Varttuneita kasvatusmetsiä 55 %
- Uudistushakkuuesityksiä 70 ha

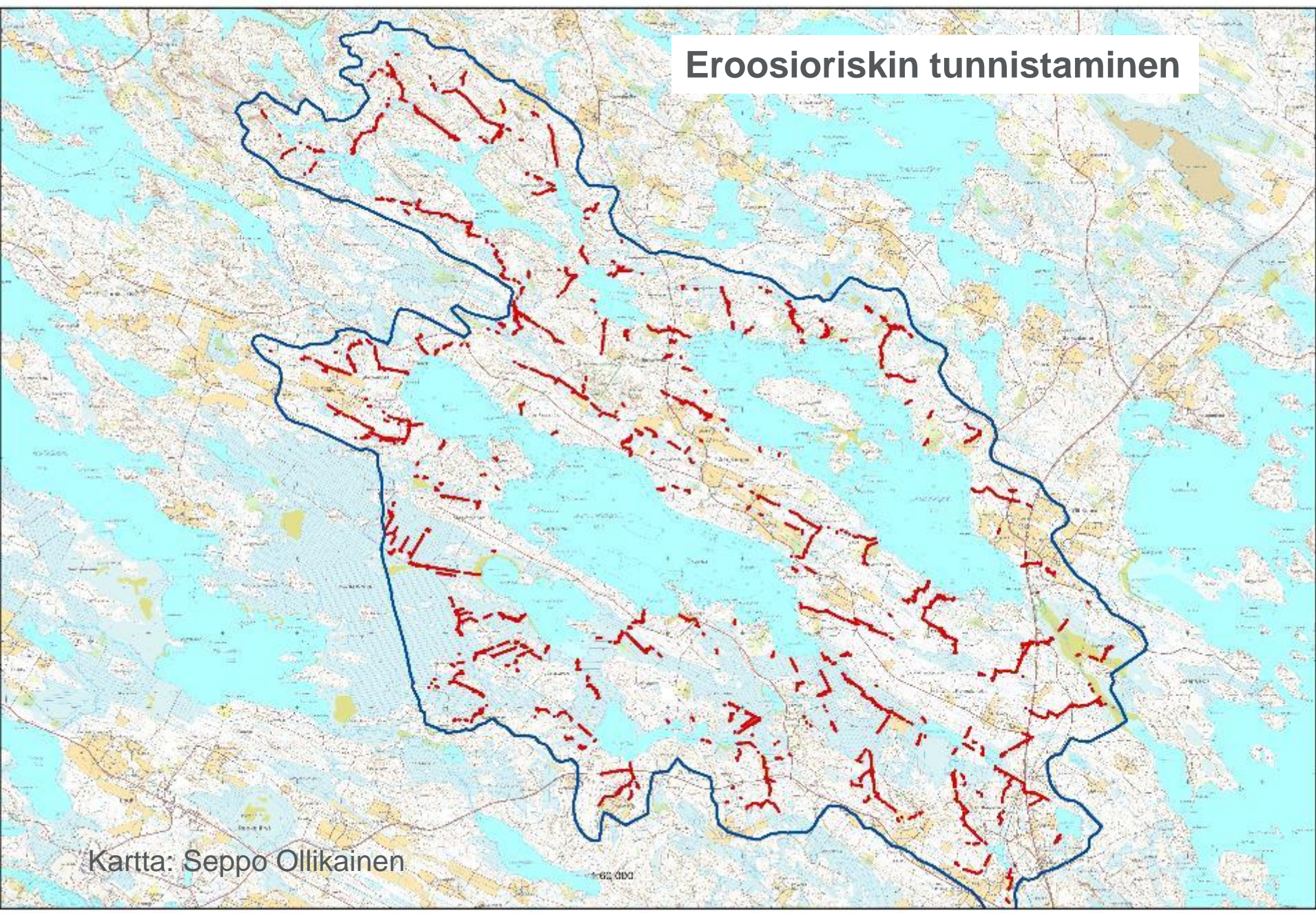
Kuva: Seppo Ollikainen

Eroosioriskin tunnistaminen

Kartta: Seppo Ollikainen

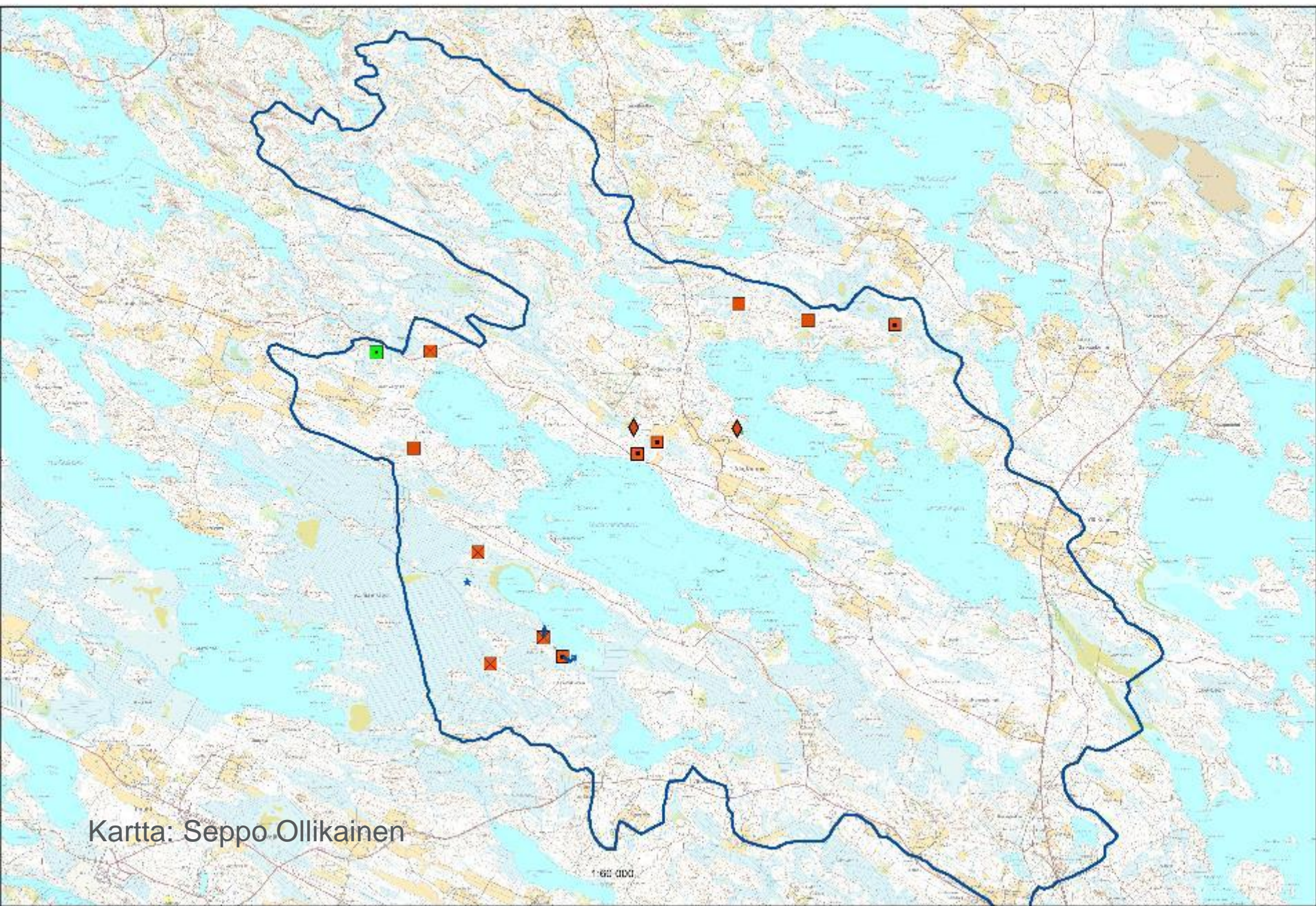
Eroosioriskin tunnistaminen

Kartta: Seppo Ollikainen

1:60 000

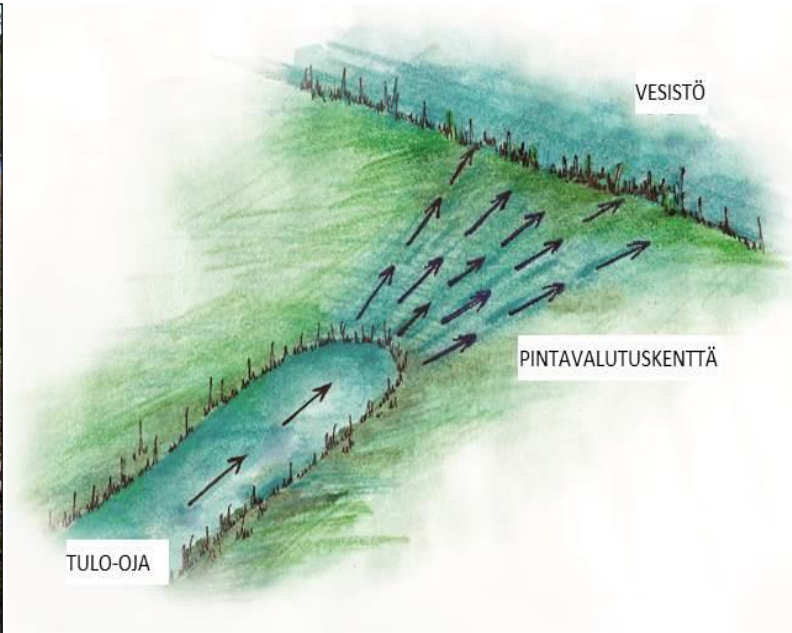
Vesiensuojelurakenteet / Freshabit

Pintavalutuskentät

Kuva: Antti Leinonen

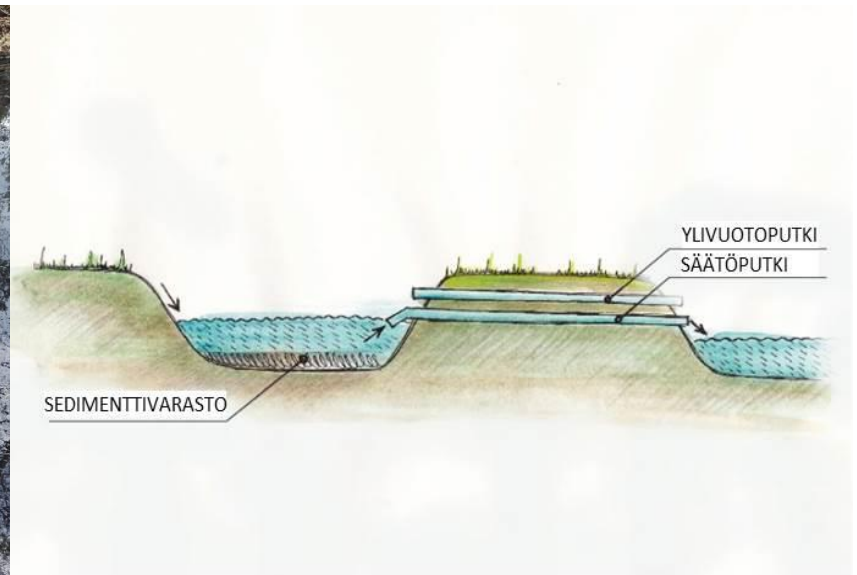
Piirros: Ilze Paulina

Putkipadot

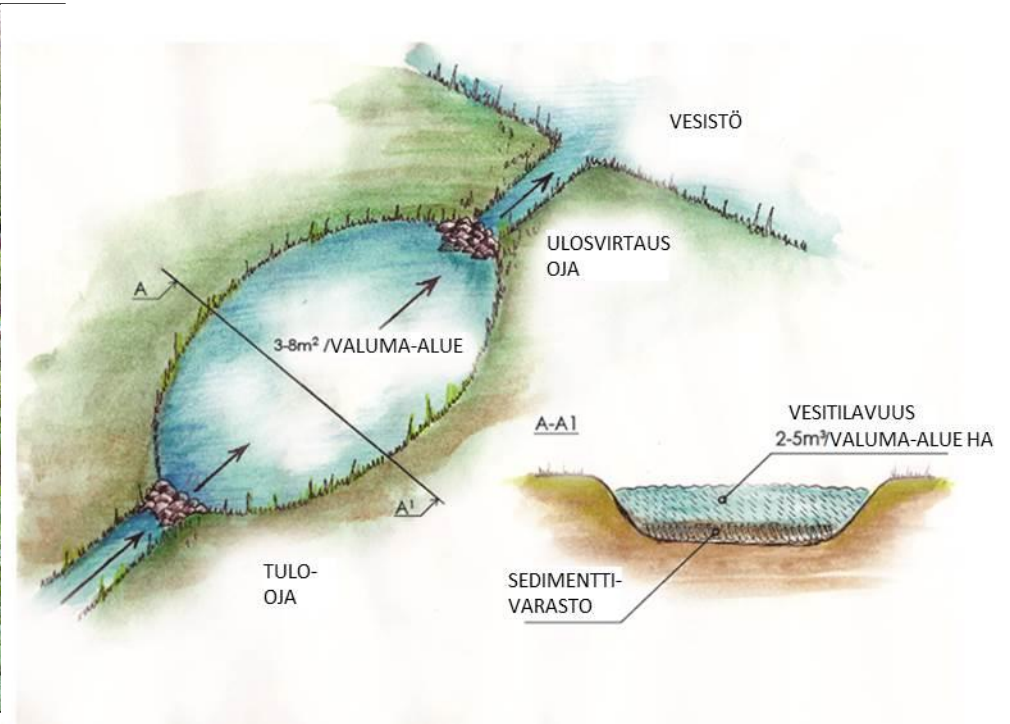

Kuva: Leena Finér

Piirros: Ilze Paulina

Laskeutusaltaat

Piirros: Ilze Paulina

Kuva: Ulf Sikström

Kosteikot

Kuva: Achim Drebs

ILMATIETEEN LAITOS
METEOROLOGISKA INSTITUTET
FINNISH METEOROLOGICAL INSTITUTE

21

26.7.2019

© Natural Resources Institute Finland

Toimenpiteiden vaikutusten seuranta:

Jatkuvatoiminen seuranta-
asema perustetaan
Kuonanjokeen syksyllä 2019

- Mitattavat tunnuksset:
 - Virtaama
 - DOC
 - Lämpötila
 - Johtokyky
 - Klorofylli
 - Sinilevät
 - Sameus

Kuva: Pekka Sojakka

Kiitos!

www.operandum-project.eu

OPERANDUM

OPEN-air laborATORIES for Nature baseD
solUTions to Manage environmental risks

ILMATIETEEN LAITOS
METEOROLOGISKA INSTITUTET
FINNISH METEOROLOGICAL INSTITUTE

